

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор школи І-ІІІ ступенів № 309
Дарницького району м. Києва
_____ О.О.Тимошенко
_____._____ 2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

для 5-6-х класів
(адаптаційний цикл базової середньої освіти)
в рамках реформування загальної середньої
освіти «Нова українська школа»
Школи І-ІІІ ступенів № 309 Дарницького
району м. Києва
на 2023-2024 навчальний рік

Схвалено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 30 . 08 . 2023)

1. Вступна частина

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», починаючи з 2022-2023 навчального року розпочалося поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти.

У 2023 - 2024 навчальному році продовжується поетапне впровадження Державного стандарту базового середнього освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 6-х класів продовжують навчання за новою моделлю, а учні 5-х класів починають навчатися за Державним стандартом базової середньої освіти.

Освітня програма для 5-6-х класів розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898; Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»; постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394, листів Міністерства освіти і науки України «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти» № 1/12186 від 16.08.2023, «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів в закладах загального середнього освіти у 2023/2024 навчальному році» № 1/13749-23 від 12.09.23 року.

Організація освітньої діяльності в 5-6-х класах у 2023-2024 навчальному році здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518; Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, у навчальному закладі запроваджені інституційна (очна) та індивідуальна (екстернатна, педагогічний патронаж, сімейна (домашня) форма) форми навчання.

Освітній процес для учнів 5-6-х класів у 2023-2024 навчальному році відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2023 року, протокол № 1, організований за очною формою навчання в межах розрахункової кількості місць тимчасового найпростішого укриття. *В умовах воєнного часу в школі на базі 6-х класів сформований дистанційний клас, для якого організовано навчання з використанням дистанційних технологій* (Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224), за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу, з урахуванням Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті Києві.

Освітня програма для 5-6-х класів Школи І-ІІІ ступенів № 309 Дарницького району м. Києва (далі – Освітня програма) застосовується для учнів з навчанням українською мовою.

Освітня програма, розроблена на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

-відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою школи;

-має визначений (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

-містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

-містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі;

-має опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Метою Освітньої програми є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають

співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально - пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за Освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти та Державному стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень/свідоцтвом про здобуття початкової освіти, свідоцтвом досягнень за 5 клас), закріпленим в особовій справі.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є Освітня програма закладу для адаптаційного циклу базової середньої освіти (5 класи) на основі Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН 19.02. 2021 р. № 235.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями

Мета діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу школи:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах навчально-виховного процесу;

- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;
- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Сформовано загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти). Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями визначено відповідно до Типових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для учнів 5-6-х класів *згідно з типовим планом* наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'язберезувальна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	2	3
	На рік	70	105
Технологічна	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Інформатична	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Мистецька	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Фізична культура	На тиждень	3*	3*
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	30	33
	На рік	1050	1155

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (STEM, «Драматургія та театр», німецька мова)	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

4. Навчальний план

Навчальний план для 6-х класів розроблено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план для **інклюзивних класів 5-А, 5-В, 5-Д, 5-Ж, 5-К, 5-Т та 6-А, 6-Б, 6-Д, 6-І** розроблений на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», враховуючи рекомендації інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими освітніми потребами. Навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження у навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» та «мінімальний» (для деяких предметів) навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання базової середньої освіти.

Визначено кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованих курсів* з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети в Типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення деяких предметів зменшена до мінімального показника чи збільшена до максимального показника.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) перерозподілена між освітніми компонентами.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальних планах на вивчення *вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподілені, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в Освітній програмі для 5-6-х класів.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Відповідно до навчального плану в Освітній програмі зазначено перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, які містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів, інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби учнів певного закладу в досягненні об'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для Освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних навчальних програм Освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у

тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки реалізуються на рівні базових знань з окремих предметів, рівнів досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних навчальних програм в Освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

Заклад освіти здійснив вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказами Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898, наказу Міністерства освіти і науки України від 29 вересня 2021 року №1031, наказу Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 року №1358, наказу Міністерства освіти і науки України від 02 лютого 2022 року №96, наказу Міністерства освіти і науки України від 09 лютого 2022 року № 143, наказу Міністерства освіти і науки України від 11 квітня 2022 року № 324), у змісті яких реалізуються концептуальні засади нового Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Модельні навчальні програми на рівні закладу освіти конкретизуються в навчальні програми. З цією метою педагоги можуть у модельній навчальній програмі на власний розсуд зазначити кількість годин, необхідну для проведення послідовності досягнення результатів навчання учнів з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), змісту тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо) та видів навчальної діяльності учнів. Також педагоги можуть використовувати навчальні програми, розроблені на основі модельних авторських колективів відповідної програми, де авторами програми визначено кількість годин, необхідну для проведення послідовності досягнення результатів навчання учнів з відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), змісту тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо)) та видів навчальної діяльності учнів.

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми навчального предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Вчитель може протягом навчального року вносити зміни в календарно-тематичне планування, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем і змістових модулів.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється учителем у довільній формі, в тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загального середнього освіти міста, району чи області не передбачено законодавством.

Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою,

включаючи свободу викладання, свободу від втручання у педагогічну діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

5 клас

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		Підручник
	назва	автор(и)	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	«Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
	Модельна навчальна програма «Література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І.А.	«Література (українська та зарубіжна)» навчальний посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Т.Яценко, В. Пахаренко, І.Тригуб, О.Слижук
Мовно-літературна (англійська мова)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Навчально-методичний комплекс для учня Prepare Ukrainian Edition, English 5 клас. Авт. Джоанна Коста, Мелані Вільямс
Мовно-літературна (німецька мова)	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М.,	«Німецька мова (1-й рік навчання): підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Сотнікова С.І.

		Браун Є. Л.	
Мовно-літературна (польська мова)	Модельна навчальна програма «Польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 5-го класу)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мацькович М.Р., Калуські Томаш-Аркадіуш, Калуська Р.Ю.	«Польська мова (1-й рік навчання): підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Л.Біленька-Свистович, М. Ярмолук
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Бурда М.І., Васильєва Д.В.	«Математика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Бевз Г.П., Бевз В.Г., Васильєва Д.В., Владімірова Н.Г.
Природнича	Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Білик Ж.І., Засекіна Т.М., Лашевська Г.А., Яценко В.С.	«Природничі науки» підручник для 5 класу для закладів загальної середньої освіти. Авт. Засекіна Т.М., Білик Ж.І., Лашевська Г.А.,
Громадянська та історична	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.	«Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Пометун О. І., Малієнко Ю. Б., Ремех Т. О.
Соціальна і здоров'язбережувальна	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6	авт. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А.,	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої

	класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Сорока І., Страшко С. авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	освіти. Авт. Шиян О., Волощенко О., Дяків В., Козак О., Седоченко А.
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю.М.	«Технології». Навчальний посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю. та ін. Частина 1
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Морзе Н.В., Барна О.В.	«Інформатика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Морзе Н.В., Барна О.В.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	авт. Масол Л. М., Просіна О. В.	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.
Фізична культура	Модельна навчальної програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	

6 клас

Освітня галузь	Моделна навчальна програма		Підручник
	назва	автор(и)	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Моделна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	«Українська мова» підручник для 6 класу для закладів загальної середньої освіти. Авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В.
	Моделна навчальна програма «Література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І.А.	«Література (українська та зарубіжна)» навчальний посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Т.Яценко, В. Пахаренко, І.Тригуб, О.Слижук
Мовно-літературна (англійська мова)	Моделна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Навчально-методичний комплекс для учня Prepare Ukrainian Edition, English 6 клас. Авт. Джоанна Коста, Мелані Вільямс
Мовно-літературна (німецька мова)	Моделна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотнікова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.	«Hello, Freunde» 6 kl. Авт. Сотнікова С.І., Гоголь Г.В.
Математична	Моделна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для	авт. Бурда М.І., Васильєва Д.В.	«Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Бевз

	закладів загальної середньої освіти		Г.П., Бевз В.Г., Васільєва Д.В., Владімірова Н.Г.
Природнича	Модельна навчальна програма «Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Білик Ж.І., Засекіна Т.М., Лашевська Г.А., Яценко В.С.	«Природничі науки» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Засекіна Т.М., Білик Ж.І., Грома В.Д., Лашевська Г.А.,
Громадянська та історична	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.	«Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Пометун О. І., Ремех Т. О.
Соціальна і здоров'язбережувальна	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С. авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Шиян О., Волощенко О., Дяків В., Козак О., Седоченко А.
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для	авт. Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю.М.	«Технології». Навчальний посібник для 6 класу закладів загальної середньої освіти.

	закладів загальної середньої освіти		Авт. Ходзицька І. Ю., Приходько Ю., Медвідь О., Пасічна Т., Горобець О.
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Морзе Н.В., Барна О.В.	«Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Морзе Н.В., Барна О.В.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	авт. Масол Л. М., Просіна О. В.	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Авт. Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.
Фізична культура	Модельна навчальної програми «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші	
Міжгалузеві інтегровані курси	«STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)»	авт. О.Бутурліна, О.Артем'єва	

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організація освітнього процесу визначається педагогічною радою школи та відображається в Освітній програмі.

За потреби може бути організовано здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів та на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється

педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Відповідно до висновків Інклюзивно-ресурсного центру № 2 Дарницького району м. Києва у 2023-2024 навчальному році, з метою належної організації освітнього процесу та рівного доступу здобувачів до якісної освіти в закладі сформовані інклюзивні **5-А, 5-В, 5-Д, 5-Ж, 5-К, 5-Т та 6-А, 6-Б, 6-Д, 6-І класи**. Учні **інклюзивних 5-6-х класів** навчатимуться за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235 (додаток 3). Учням з особливими освітніми потребами рекомендовано психолого-педагогічні послуги:

- психолог;
- логопед;
- дефектолог;
- реабілітолог.

Відповідно до листа **Міністерства освіти і науки Ураїни від 16.09.2022 № 1/10848-22** навчальний предмет «Технології» є сучасною назвою предмета «Трудове навчання». За рекомендацією Міністерства освіти і науки України всі нормативні документи щодо врегулювання питань освітньої діяльності з предмета «Трудове навчання» застосовувати і до предмета «Технології», зокрема і норму щодо поділу класів на групи, передбачену наказом МОН України від 20.02.2002 р. №128.

Отже, поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у школі здійснюють відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) **5-6** класи діляться на групи під час вивчення української, іноземної мов та технології, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами: Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17); Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; **Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти**, затверджені наказом Міністерства освіти і науки

Україні від 01 квітня 2022 р. № 289.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів орієнтується на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти **поточне формувальне оцінювання** (оцінювання для навчання) та **підсумкове оцінювання** (тематичне, семестрове, річне). Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Поточне та формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання – це постійний процес отримання й надання зворотного зв'язку учням / ученицям щодо успішності їхнього навчального поступу. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації: спостереження за процесом навчання, тестування, діагностувальні роботи, портфоліо та інше. Оцінювання може бути як формальним, так і неформальним, і повинно відповідати цілям та завданням, які встановлені для конкретного предмета, його здійснюють у різних формах (оцінювання вчителем, взаємооцінювання, самооцінювання). Поточне та формувальне оцінювання здійснюють постійно й системно в процесі навчання. Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями / ученицями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне та формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче **алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання**, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії

оцінювання.

2. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

3. Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

4. Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

5. Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (тематичному, семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих **курсів** обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Тематичне оцінювання як проміжне може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета/інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Тематичне оцінювання необов'язкове і запроваджується вчителем, враховуючи кількість уроків на окрему тему/розділ навчального матеріалу. Відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2023 року № 1 прийнято рішення проводити тематичне оцінювання з української мови, літератури, математики, іноземних мов, природничих наук.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень. Систему діагностичних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним

стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 можуть підлягати коригуванню.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6-х класів з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності** та **наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, при оцінюванні навчальних досягнень учнів учителі керуються **категоріями критеріїв**:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується дотримання учнями **принципів доброчесності**, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти відповідно до рішення педагогічної ради, протокол № 1 від 30.08.2023 року, у першому семестрі 5-го класу підсумкове оцінювання буде здійснюватися за рівневою шкалою, а його результати позначатимуться словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжуватимуться вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці. Перехід від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі буде здійснюватися за результатами навчальних

досягнень учнів за I семестр. У разі позитивної динаміки учні будуть оцінюватися за бальною шкалою в II семестрі, а при виставленні річної оцінки учителі орієнтуватимуться на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання в I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику. Учні 6-х класів оцінюються за бальною шкалою.

Рішення щодо бального оцінювання учнів 5-х класів в II семестрі буде прийняте педагогічною радою після завершення I семестру та проведення системного скринінгу.

Річне оцінювання для учнів 5-6-х класів здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством (за 12-бальною системою (шкалою), його результати позначають цифрами від 1 до 12), а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування);
- письмової, графічної (діагностичні, самостійні, контрольні роботи, тестування, діаграми, таблиці, графіки іт.д.);
- цифрової (тестування в електронному форматі);
- практичної (різні види експериментальних досліджень, проєкти).

8. Структура 2023-2024 навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» освітній процес у 2023-2024 навчальному році розпочнеться в День знань 1 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023-2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Рішенням педагогічної ради школи від 30.08.2023 № 1 визначена тривалість навчального тижня - п'ять днів занять і 2 дні відпочинку.

У закладі щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовується відповідно до інструктивно - методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008р. №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-

виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» і відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2023 року, протокол № 1, проводиться впродовж навчального року.

Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів без врахування днів, коли діти припиняли навчання з незалежних від них причин (карантин, температурний режим, небезпека тощо). Навчальні заняття організовуються за семестровою системою :

I семестр – з 01 вересня 2023 р. до 22 грудня 2023 р.,

II семестр - з 08 січня 2024 р. до 31 травня 2024 р.

Орієнтовні строки проведення канікул у 2023-2024 н.р.:

осінні: 23.10.2023 – 29.10.2023

зимові: 23.12.2023 – 07.01.2024

весняні: 25.03.2024 – 31.03.2024.

Таким чином, Освітня програма для 5-6-х класів Школи I-III ступенів № 309 Дарницького району м. Києва забезпечує широкий спектр можливостей для ефективного особистісного розвитку кожного учня, сприяє створенню атмосфери творчості та емоційного комфорту. Це дає змогу перетворити традиційний навчальний процес на дослідницьку, науково обґрунтовану діяльність, яка дозволяє кожному учневі максимально реалізувати свої здібності за умови мінімальної шкоди для власного здоров'я.

Директор школи

Ольга ТИМОШЕНКО

Навчальний план для учнів 5-х ІНКЛЮЗИВНИХ класів Школи І-ІІІ ступенів № 309 Дарницького району м. Києва
з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, наказ МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідає типовому навчальному плану.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень.

3. Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу на вивчення вибіркового освітнього компонента, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), з дотриманням вимог гранично допустимого річного навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподілені, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

У 2023/2024 навчальному році вивчення української мови в 5 класі здійснюватиметься за модельною навчальною програмою: Українська мова 5-6 кл. (автори Заболотний О.В. та ін.), рекомендованими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795); інтегрований курс літератур (української та зарубіжної) для 5-х класів – новий навчальний предмет, упровадження якого зумовлено соціальними викликами та сучасними освітніми завданнями, що унормовані новим Державним стандартом базової середньої освіти. Інтеграція літературного курсу реалізується на основі спорідненості змісту основних тем шкільних курсів української та зарубіжної літератури для 5-х класів (тематична інтеграція). Програма також ґрунтується на засадах інтеграції, доцільної для адаптаційного циклу шкільної літературної освіти: методичної (спільні методи і прийоми навчання української та зарубіжної літератури) та діяльнісної (спільні види навчальної діяльності у процесі

вивчення української та зарубіжної літератури). Водночас акцентується на необхідності звернення до специфічних методів і прийомів вивчення творів зарубіжної літератури, зокрема таких, як робота з текстом перекладу та оригіналу, порівняння варіантів перекладу художнього твору тощо.

Викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» за зазначеною модельною навчальною програмою передбачає опанування всіма учасниками освітнього процесу необхідними технологіями, що забезпечують психологічно комфортне та продуктивне спілкування у різних форматах, особливо дистанційно; розвиток особистості учня та учениці, здатності до усвідомлення власної національної ідентичності; збереження свого здоров'я та здоров'я інших осіб, можливості дбати про безпеку, особистий і суспільний добробут.

Етика-це предмет, спрямований на формування моральних цінностей і орієнтирів особистості, моральної культури і культури поведінки учня. Процес становлення громадянського суспільства, прагнення України стати невід'ємною складовою європейського співтовариства, пандемія COVID-19 та війна з Російською Федерацією спонукають до формування та реалізації в суспільному та індивідуальному житті відповідних принципів, цінностей та норм, які базуються на більш високому духовно-моральному рівні з пріоритетом загальнолюдських цінностей.

Обов'язковою умовою соціально-економічного та духовноморального прогресу нації, перетворення українського суспільства в розвинену цивілізовану націю є створення високодуховного середовища в суспільстві, формування у молодих поколінь високої моральної особистісної культури. З огляду на це є актуальним і своєчасним запровадження «Етики» в освітній процес закладу освіти, тому в 5 класі в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» міститься модуль з курсу «Етики».

**Навчальний план для 5-А,5-В,5-Д,5-Ж,5-К,5-Т ІНКЛЮЗИВНИХ класів
Школи І-ІІІ ступенів №309 Дарницького району міста Києва
з українською мовою навчання**

(Додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
наказ МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5-А,В,Ж,Т	5-Д,К
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Інтегрований курс літератур (українська література, зарубіжна література)	3	3
	Іноземна мова (англійська)	4 (3,5 + 0,5 з мовно-літературної галузі)	4 (3,5 + 0,5 з мовно-літературної галузі)
	Іноземна мова друга (німецька/польська)	2	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1+1	1+1
Мистецька	Мистецтво	1	1
Математична	Математика	5	5
Природознавча	Інтегрований курс «Природничі науки»	2	2
Технологічна	Технології	1	1
Інформатична	Інформатика	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» з модулем «Етики»	1	1
Фізична культура	Фізична культура**	3	3
Міжгалузевий інтегрований курс STEM. 5-9 клас		1	
Драматургія і театр. 5-9 класи			1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Для учнів з ООП, які потребують корекційно-розвиткових занять, РЕКОМЕНДОВАНО:

- психолог;
- логопед;
- дефектолог;
- реабілітолог.

Директор школи

Ольга ТИМОШЕНКО

Навчальний план для учнів 6-х класів та 6-А,6-Б,6-Д,6-І ІНКЛЮЗИВНИХ класів Школи І-ІІІ ступенів № 309 Дарницького району м. Києва з навчанням українською мовою на 2023-2024 навчальний рік відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, наказ МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» відповідає типовому навчальному плану.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень.

3. Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), з дотриманням вимог гранично допустимого річного навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподілені, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

У 2023/2024 навчальному році вивчення української мови в 6-х класах здійснюватиметься за модельною навчальною програмою: Українська мова 5-6 кл. (автори Заболотний О.В. та ін.), рекомендованими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795); інтегрований курс літератур (української та зарубіжної) для 6-х класів, в яких інтеграція літературного курсу реалізується на основі спорідненості змісту основних тем шкільних курсів української та зарубіжної літератури для 6-х класів (тематична інтеграція). Програма також ґрунтується на засадах інтеграції, доцільної для адаптаційного циклу шкільної літературної освіти: методичної (спільні методи і прийоми навчання української та зарубіжної літератури) та діяльній (спільні види навчальної діяльності у процесі вивчення української та зарубіжної літератури). Водночас акцентується на необхідності звернення до специфічних методів і прийомів вивчення творів зарубіжної літератури, зокрема таких, як робота з

текстом перекладу та оригіналу, порівняння варіантів перекладу художнього твору тощо.

Викладання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» за зазначеною модельною навчальною програмою передбачає опанування всіма учасниками освітнього процесу необхідними технологіями, що забезпечують психологічно комфортне та продуктивне спілкування у різних форматах, особливо дистанційно; розвиток особистості учня та учениці, здатності до усвідомлення власної національної ідентичності; збереження свого здоров'я та здоров'я інших осіб, можливості дбати про безпеку, особистий і суспільний добробут.

Етика-це предмет, спрямований на формування моральних цінностей і орієнтирів особистості, моральної культури і культури поведінки учня. Процес становлення громадянського суспільства, прагнення України стати невід'ємною складовою європейського співтовариства, пандемія COVID-19 та війна з Російською Федерацією спонукають до формування та реалізації в суспільному та індивідуальному житті відповідних принципів, цінностей та норм, які базуються на більш високому духовно-моральному рівні з пріоритетом загальнолюдських цінностей.

Обов'язковою умовою соціально-економічного та духовноморального прогресу нації, перетворення українського суспільства в розвинену цивілізовану націю є створення високодуховного середовища в суспільстві, формування у молодих поколінь високої моральної особистісної культури. З огляду на це є актуальним і своєчасним запровадження «Етики» в освітній процес закладу освіти, тому в 5 класі в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» міститься модуль з курсу «Етики».

Навчальний план
Школи І-ІІІ ступенів №309 Дарницького району міста Києва
з українською мовою навчання

(Додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
 наказ МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми
 для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у
		класах 6-ті класи
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Інтегрований курс літератур (українська література, зарубіжна література)	3
	Іноземна мова (англійська)	4 (3,5 + 0,5 з мовно-літературної галузі)
	Іноземна мова друга (німецька)	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2+1
Мистецька	Мистецтво	1
Математична	Математика	5
Природознавча	Інтегрований курс «Природничі науки»	4
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» з модулем «Етики»	1
Фізична культура	Фізична культура**	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2 (1+1)
Міжгалузевий інтегрований курс STEM. 5-9 клас		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Директор школи

Ольга ТИМОШЕНКО

**Навчальний план для 6-А,6-Б,6-Д,6-І ІНКЛЮЗИВНИХ класів
Школи І-ІІІ ступенів №309 Дарницького району міста Києва
з українською мовою навчання**

(Додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
наказ МОН України від 19.02.2021р. № 235 «Про затвердження типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		6-ті класи
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Інтегрований курс літератур (українська література, зарубіжна література)	3
	Іноземна мова (англійська)	4 (3,5 + 0,5 з мовно-літературної галузі)
	Іноземна мова друга (німецька)	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	2+1
Мистецька	Мистецтво	1
Математична	Математика	5
Природознавча	Інтегрований курс «Природничі науки»	4
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» з модулем «Етики»	1
Фізична культура	Фізична культура**	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		30+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2 (1+1)
Міжгалузевий інтегрований курс STEM. 5-9 клас		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31+3

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються
Для учнів з ООП, які потребують корекційно-розвиткових занять, РЕКОМЕНДОВАНО:
-психолог;
-логопед;
-дефектолог;
-реабілітолог.

Директор школи

Ольга ТИМОШЕНКО